

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 10 ноември 2022 г.
(OR. en)

14562/22

Междуетноститутуционално досие:
2022/0371(COD)

ECOFIN 1139
CODEC 1701
RELEX 1496
NIS 27
FIN 1195
COEST 815

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа MARTINE DEPREZ, директор

Дата на получаване: 10 ноември 2022 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2022) 597 final

Относно: Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
НА СЪВЕТА за създаване на инструмент за предоставяне на
подкрепа на Украйна през 2023 г. (макрофинансова помощ плюс)

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 597 final.

Приложение: COM(2022) 597 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 9.11.2022 г.
COM(2022) 597 final

2022/0371 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване на инструмент за предоставяне на подкрепа на Украйна през 2023 г.
(макрофинансова помощ плюс)**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Неотдавнашната ескалация на бруталната военна агресия на Русия срещу Украйна е потвърждение на нейното решение да нарушава основните права на Украйна на независимост, суверенитет и териториална цялост в рамките на международно признатите ѝ граници и да унищожи жизнеспособността ѝ като държава. Смелостта, куражът и решимостта на украинския народ да защитава страната си заслужават дълбоко уважение и благодарност.

Чрез подхода „Екип Европа“ ЕС, неговите държави членки и европейските финансови институции мобилизираха от началото на руската военна агресия 19,7 милиарда евро за икономическата, социалната и финансовата издръжливост на Украйна. Това съчетава подкрепата от бюджета на Съюза (12,4 милиарда евро), включително макрофинансова помощ, подкрепа от Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие, изцяло или частично гарантирани от бюджета на ЕС, както и допълнителна финансова подкрепа от държавите членки (7,3 милиарда евро).

От 2014 г. насам по линия на бюджета на ЕС, чрез Европейския инструмент за съседство и Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество, се предоставя всеобхватна подкрепа за реформи и инвестиции на Украйна. От началото на руската военна агресия тази подкрепа беше преориентирана по-специално към спешна помощ и във все по-голяма степен към възстановяване на повредена/разрушена национална и общинска инфраструктура и жилища. От решаващо значение е да продължи предоставянето на тази подкрепа по допълващ начин чрез инструмента за МФП+, включително чрез реформи, свързани с пътя на Украйна към европейска интеграция.

Освен това Съветът взе решение за мерки за помощ в подкрепа на украинските въоръжени сили в рамките на Европейския механизъм за подкрепа на мира в размер на 3,1 милиарда евро и за военна мисия за предоставяне на помощ на Украйна в размер на 0,1 милиарда евро като начало за покриване на общите разходи за обучението на 15 000 войници. ЕС и неговите държави членки също така осигуриха безпрецедентна реакция в натура при извънредни ситуации чрез Механизма за гражданска защита на ЕС, която представлява най-голямата извънредна операция след създаването на механизма, и чрез която към Украйна и региона бяха изпратени милиони стоки от първа необходимост.

Щетите от военната агресия на Русия върху икономиката, гражданите и предприятията в Украйна са огромни. В краткосрочен план Международният валутен фонд прогнозира, че е възможно украинската икономика да се свие с до 35 % в реално изражение до края на тази година. До края на 2022 г. се очаква инфлацията да се ускори и да достигне 30 % поради недостига на стоки, затруднения в доставките пред доставките и финансирането на държавните нужди чрез увеличаване на паричната маса.

Поради продължаващата война на Русия краткосрочните нужди от финансиране на Украйна за 2023 г. се очаква да бъдат значителни. Според последните оценки на украинските органи, в сътрудничество с Международния валутен фонд, през 2023 г. ще има постоянен ликвиден недостиг в размер между 3 и 4 милиарда евро месечно.

Украйна ще продължи да изпитва големи нужди от финансиране в краткосрочен план, за да поддържа основни държавни функции, да гарантира макроикономическа стабилност и да възстановява критичната инфраструктура, разрушена заради водената от Русия война. Ето защо е важно да се мобилизира възможно най-бързо нова подкрепа.

Следващите месеци ще бъдат от решаващо значение за постигането на споразумение за допълнителна подкрепа. Тази краткосрочна подкрепа ще изисква координирани международни усилия и тясно сътрудничество между международните партньори. ЕС твърдо подкрепя Украйна, чието бъдеще е в лоното на ЕС. Продължаването на подкрепата за Украйна в рамките на организиран колективен подход е важен приоритет за Съюза.

През 2022 г. макрофинансовата помощ от Съюза за Украйна беше щедра и ефективна. В рамките на своите пакети за спешна и извънредна макрофинансова помощ Съюзът пое ангажимент за отпускане на 7,2 милиарда евро под формата на заеми при изключително благоприятни условия, включително субсидия за лихвени плащания, от които 4,2 милиарда евро бяха изплатени още до средата на октомври, а останалите 3 милиарда евро се очаква да достигнат Украйна до края на годината. Досега обаче помощта се предоставя на *ad hoc* основа, която обхваща няколко месеца наведнъж. За това бяха необходими значителни провизии от бюджета на ЕС и национални гаранции. Поради това следва да се обмисли предприемането на по-структуриран и ефикасен подход към подкрепата на Съюза за Украйна през 2023 г. С настоящото предложение се установява организирана и устойчива рамка за предоставяне на финансова помощ на Украйна, като същевременно се предлага достатъчна гъвкавост за адаптиране на подкрепата към променящите се нужди от финансиране на страната и се подготвят условията за бъдещия механизъм *RebuildUkraine* в съответствие със съобщението от 18 май 2022 г. относно „Подпомагане и възстановяване на Украйна“¹ и принципите, договорени на проведената в Лугано през юли 2022 г. конференция за реформите в Украйна.

Общите параметри на помощта на Съюза за хуманитарни нужди и за възстановяване следва да бъдат определени за цялата 2023 г. въз основа на стабилна рамка. В контекста на нарастващите разходи и лихвени проценти наличието на единна и ефикасна система за осигуряване на най-благоприятни условия за получаване на заеми и за разширяване на достъпа до пазара с цел подкрепа под формата на заеми има значителни предимства.

За тази цел Комисията предлага да се създаде инструмент за предоставяне на подкрепа на Украйна (макрофинансова помощ плюс) за 2023 г. С инструмента ще бъде предоставено краткосрочно финансово подпомагане под формата на заеми при изключително благоприятни условия по предвидим, непрекъснат, организиран и своевременен начин за финансиране на непосредствените нужди, възстановяването на критичната инфраструктура и първоначалната подкрепа за следвоенното възстановяване, с цел да се подпомогне Украйна по пътя ѝ към европейска интеграция. ЕС ще субсидира разходите по лихвените проценти на Украйна, които ще бъдат финансирани от вноски от държавите членки под формата на външни целеви приходи до края на 2027 г. За да се гарантира покриването на разходите по лихвените проценти през целия срок на заемите, вноските от държавите членки след 2027 г. следва да бъдат подновени и да продължат под формата на външни целеви приходи, освен ако не бъдат покрити с други средства в бъдещите многогодишни финансови рамки. Освен това

¹ COM/2022/233 final

сумите, произтичащи от допълнителни доброволни вноски от държавите членки и потенциални вноски от трети държави и страни, могат да предоставят неподлежаща на връщане подкрепа.

Предстоящите нужди от финансиране за Украйна изискват мобилизиране и отпускане на средства по икономически ефективен и гъвкав начин. От първостепенно значение е организирането на това финансиране да се извършва чрез използването на единен метод, успоредно с другото финансиране от ЕС, за да се даде възможност за едновременно удовлетворяване на многобройните нужди на политиката. Поради тази причина е необходимо Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 да бъде изменен, за да се установи диверсифицираната стратегия за финансиране, която понастоящем се прилага за заемите съгласно Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053², като базов метод за изпълнението на операциите по получаване на заеми.

За да се гарантира стабилна финансова база, заемите за Украйна следва да бъдат подкрепени с гаранция от наличния марж в бюджета на ЕС, т.е. бюджетното пространство над тавана за плащанията по многогодишната финансова рамка (МФР) до тавана на собствените ресурси. Така ще се осигури висока степен на защита и сигурност за инвеститорите, ще се избегне обезпечаването на заеми с провизии или създаването на национални гаранции, без да се променят размерът или таваните на МФР. Това налага ограничено изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093³, което ще позволи условните задължения, произтичащи от финансовата помощ за Украйна, налична за 2023 г. и 2024 г., да бъдат третирани по същия начин като финансова помощ за държавите членки.

Подкрепата по линия на инструмента ще изисква от Украйна да укрепи допълнително върховенството на закона, доброто управление, борбата с измамите и с корупцията. Поради това, като същевременно се вземат предвид развитията на място, предоставянето на финансова подкрепа следва да зависи от изпълнението на условията на политиката, които са насочени във все по-голяма степен към укрепването на украинските институции и към подготовката за успешно реализиране на усилията за възстановяване, както и към подкрепа на усилията на Украйна по пътя ѝ към европейска интеграция.

Бъдещето на Украйна и нейните граждани наистина е в лоното на ЕС. През юни 2022 г. Европейският съвет предостави на Украйна статут на страна кандидатка. Незабавните усилия за поддържане на финансовата устойчивост на Украйна, както и дългосрочното възстановяване ще изискват експертния опит на Съюза, работа с международни партньори, както и прозрачност и мониторинг.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Подкрепата по този инструмент ще бъде съгласувана и ще допълва дейностите, финансирани съгласно Регламент (ЕС) 2021/947⁴ и Регламент (ЕО) № 1257/96⁵, в

² Решение (ЕС, Евратом) 2020/2053 на Съвета от 14 декември 2020 г. относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз и за отмяна на Решение 2014/335/ЕС, Евратом (ОВ L 424, 15.12.2020 г., стр. 1).

³ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 4331, 22.12.2020 г., стр. 11).

⁴ Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество —

съответствие със съответните цели, интервенционна логика и правила на тези инструменти.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Статутът на страна кандидатка, предоставен от Европейския съвет на 23 юни 2022 г., твърдо поставя Украйна на пътя ѝ към европейска интеграция. Ето защо целият отговор на ЕС в подкрепа на издръжливостта и възстановяването на Украйна, включително чрез този инструмент, също ще допринесе за ранната фаза на предприсъединителния процес на Украйна.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Член 212 от ДФЕС е подходящо правно основание за програмите за финансова помощ, предоставяни от Съюза на трети държави, които не са развиващи се държави. Продължаващата непровокирана и неоправдана военна агресия от страна на Русия изисква предоставянето на допълнителна финансова помощ на Украйна в съответствие с целите и условията, описани в настоящото предложение.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Принципът на субсидиарност е спазен, доколкото необходимостта от общ отговор при предоставянето на подкрепа на Украйна не може да бъде удовлетворена в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно може да бъдат удовлетворена по-добре от ЕС. Основните причини са бюджетният капацитет и бюджетните ограничения на национално равнище и нуждата от висока степен на координация между донорите за постигане на максимален обхват и ефективност на подкрепата, като същевременно се ограничава тежестта върху административния капацитет на украинските органи, който е много претоварен при настоящите обстоятелства.

- **Пропорционалност**

Предложената финансова подкрепа за Украйна се счита за адекватна по размер въз основа на най-добрите прогнози за нуждите на Украйна от финансиране, представени от националните органи и оценени в сътрудничество с международната общност, включително Международния валутен фонд. Тази подкрепа не надхвърля необходимото за постигане на преследваната цел за предоставяне на структурирана и предвидима подкрепа за Украйна през 2023 г. и свързаното с нея финансиране.

- **Избор на инструмент**

Подходящият инструмент е регламент, тъй като в него се предвиждат пряко приложими правила по отношение на подкрепата.

Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (текст от значение за ЕИП) (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1).

⁵ Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ (ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1).

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Предложението следва поредица от операции за макрофинансова помощ, предоставена на Украйна от 2015 г. насам. Минали последващи оценки на предишни операции за МФП за Украйна показаха, че като цяло те са били много уместни по отношение на своите цели, финансов пакет и условия на политиката. По-специално, операциите по линия на МФП доказаха своята значимост за подпомагането на Украйна при справянето с проблемите, свързани с платежния баланс, и при провеждането на ключови структурни реформи за стабилизиране на икономиката и повишаване на устойчивостта на външната ѝ позиция. Те са дали възможност за фискални икономии и финансови ползи и са изиграли ролята на катализатор за допълнителна финансова подкрепа и доверие на инвеститорите. Беше установено, че условията, свързани с операциите по линия на МФП, допълват свързаните с тях програми на МВФ. Това създаде политически укрепващ ефект, който допринесе за мобилизирането на украинските органи около основни реформи, особено в области на структурната политика, които са обхванати в по-малка степен от други международни донорски програми.

През 2022 г. подходът, при който финансовата помощ за Украйна се предоставя на отделни суми, показва значителни недостатъци в контекста на войната, най-вече по отношение на постигането на съгласие във връзка с финансирането. За него бяха необходими значителни провизии от бюджета на ЕС и/или национални гаранции. За да не се налага законодателите на ЕС и националните законодатели да бъдат сезирани многократно по въпросите на финансовата подкрепа, общите параметри на подкрепата на Съюза за подпомагане и възстановяване следва да бъдат определени за цялата 2023 г. въз основа на стабилна рамка.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Предложението е в отговор на призивите от страна на международната общност и на самата Украйна за стабилна и предвидима подкрепа на Съюза за страната. При подготовката на настоящото предложение службите на Комисията се консултираха с международни финансови институции и с други двустранни (включително държавите членки) и многостранни донори със значителен опит, включително по отношение на украинската икономика. Освен това Комисията поддържа редовни контакти с украинските органи.

- **Събиране и използване на експертни знания и опит**

Предложението се основава на тридесетгодишния опит с макрофинансовата помощ, както и на опита в областта на предоставяната от Съюза подкрепа за външна дейност.

Комисията е основана на настоящото предложение на внимателен анализ, като отчита и данните от международни финансови институции и други компетентни международни институции, нуждите от финансиране и по-широкообхватното макрофинансово положение на Украйна. Това включва редовни обсъждания на последните прогнози за нуждите на Украйна от финансиране в рамките на международни форуми, като например Г-7, международната експертна конференция по възстановяването,

реконструкцията и модернизацията на Украйна, както и непрекъснати преки контакти с украинските органи.

- **Оценка на въздействието**

Макрофинансовата помощ от Съюза е изключителен инструмент за спешни случаи, който е насочен към преодоляването на сериозни затруднения в платежния баланс на трети държави. В по-общ план предложенията на Комисията за МФП се основават на поуците, извлечени от последващите оценки, извършени за минали операции в съседните на ЕС държави. Инструментът МФП+ ще помогне за облекчаване на краткосрочните нужди от финансиране на Украйна през 2023 г. предвид настоящите извънредни обстоятелства. Изискванията за докладване и условията на политиката, свързани с него, имат за цел да гарантират ефикасността, прозрачността и отчетността на подкрепата. Инструментът МФП+ следва да се основава на постиженията на седемте програми за МФП от 2015 г. насам, включително последните операции за МФП във връзка с COVID-19, операциите за спешна МФП в началото на 2022 г. и операциите за извънредна МФП през 2022 г.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Настоящото предложение не е свързано с пригодността и опростяването на регулаторната рамка.

- **Основни права**

Предварително условие за предоставянето на подкрепа по линия на инструмента е Украйна да продължи да зачита ефективните демократични механизми и институции, включително многопартийната парламентарна система, върховенството на закона, както и да гарантира зачитането на правата на човека.

Ангажиментът за реформи и силната политическа воля на украинските органи са положителен знак, по-специално както се вижда от предоставянето на Украйна на статут на страна кандидатка от Европейския съвет през юни 2022 г. и от подновеното успешно изпълнение на условията на структурната политика, свързани с неотдавнашните операции за МФП за Украйна. След началото на руската агресия, украинските органи показаха впечатляваща степен на издръжливост и запазиха ангажимента си да следват тези реформи по прозрачен начин и да работят за постигането на стандартите на ЕС и в съответствие с пътя на страната към европейска интеграция.

За тази цел предварителното политическо условие за операцията за МФП се смята за изпълнено към момента. Същевременно непрекъснатото придържане към това политическо предварително условие ще бъде допълнително гарантирано от изпълнението на условия, свързани с политиката, които ще бъдат установени в бъдещия меморандум за разбирателство за този инструмент.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

За период от 12 месеца ще бъде предоставен общ пакет от заеми в размер до 18 милиарда евро, което съответства средно на 1,5 милиарда евро на месец. Тази сума е в допълнение към помощта, предоставяна чрез съществуващите инструменти.

Допълнителните суми, произтичащи от специални доброволни вноски от държавите членки (като външните целеви приходи), ще бъдат използвани за следните цели:

- подкрепа за разходите по лихвените проценти, като не може предварително да бъде определен целеви обем, тъй като тези разходи ще зависят от действителната лихва по заемите
- неподлежаща на връщане подкрепа за дейности, обхванати от меморандума за разбирателство за инструмента, или
- подкрепа, която да бъде насочена към Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС) и/или към хуманитарната помощ за дейности в полза на Украйна.

Освен това трети държави и страни могат да предоставят допълнителни ресурси към описаните по-горе под формата на външни целеви приходи, които да допринесат за меморандума за разбирателство на инструмента или да бъдат насочени към ИССРМС и/или към хуманитарната помощ за дейности в полза на Украйна.

Комисията възнамерява да отпусне заемите по линия на инструмента с дълги падежи (с максимален срок от 35 години) и без изплащане на главницата преди 2033 г. Това ще бъде съчетано с горепосочените разходи по лихвените проценти, които трябва да бъдат покрити.

Отпускането на средствата може да бъде организирано гъвкаво и бързо в отговор на нуждите на украинските органи през 2023 г. Като цяло отпускането може да се извършва на тримесечна основа, за да се сведе до минимум административната тежест за украинските органи. Към средата на годината ще бъде извършен преглед за преценка на развитието на военната агресия на Русия и последиците от нея по отношение на нуждите от финансиране, както и на продължаващата целесъобразност и осъществимост на свързаните с политиката условия.

В законодателната финансова обосновка, придружаваща настоящото предложение, е предоставена допълнителна информация относно отражението върху бюджета и необходимите човешки и административни ресурси.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Европейският съюз следва да предостави на Украйна инструмента за МФП+ в размер на общо 18 милиарда евро под формата на заеми при изключително благоприятни условия по предвидим, непрекъснат, организиран и своевременен начин, като по този начин допринесе за посрещането на краткосрочните ѝ нужди от средства, финансирането на възстановяването на критичната инфраструктура и първоначалната подкрепа за следвоенното възстановяване, с цел да се подпомогне Украйна по пътя ѝ към европейска интеграция. Подкрепата ще допринесе за покриването на остатъчния недостиг на външно финансиране на Украйна през 2023 г. и се планира да бъде изплатена на няколко транша. Освен това отпускането на средствата ще зависи от изпълнението на изискванията за докладване и реформите във връзка с политиката, договорени в МР и посочени в настоящия регламент, включително доклада, който трябва да бъде представен от Украйна преди изплащането на всеки транш. Комисията

ще работи в тясно сътрудничество с националните органи, за да наблюдава значимите развития и изпълнението на изискванията и на условията на политиката, договорени в МР. Подкрепата ще бъде управлявана от Комисията. Прилагат се специални разпоредби за предотвратяване на измамите и другите нередности, съобразени с Финансовия регламент.

Накрая, Комисията ще представи на Европейския парламент и на Съвета разбор на изпълнението на подкрепата на Съюза за Украйна по този инструмент, включително оценка. Не по-късно от две години след края на срока за предоставяне на помощта, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и за ефикасността на предоставената по линия на инструмента подкрепа от Съюза и на степента, до която тя е допринесла за постигането на целите на подкрепата.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Глава I от регламента съдържа общите разпоредби.

В член 1 се посочва предметът на регламента, а именно създаването на инструмент за предоставяне на подкрепа от Съюза за Украйна.

В член 2 се определя общата цел на инструмента и се изброяват неговите основни специфични цели.

В член 3 се описват областите, в които може да се предоставя подкрепа за постигането на целите на инструмента.

В член 4 се посочват размерите на подкрепата под формата на заеми. В него се предвиждат и допълнителни суми за покриване на лихвена субсидия и възможна неподлежаща на връщане подкрепа. И накрая, в този член се определя периодът, през който подкрепата е на разположение.

В член 5 се описва как държавите членки и заинтересованите трети държави и страни могат да допринасят за инструмента.

В раздел 2 се разглеждат подробно условията за предоставянето на подкрепа по линия на инструмента.

В член 6 се определя общото предварително условие за предоставянето на подкрепа по линия на инструмента.

В член 7 се посочва, че Комисията ще сключи с Украйна меморандум за разбирателство и се предоставя информация за неговото съдържание, график и преглед.

Член 8 се отнася до изискванията за докладване съгласно меморандума за разбирателство.

В раздел 3 се съдържат разпоредби относно начина на предоставянето на подкрепа по линия на инструмента, относно задълженията за оценка и предоставяне на информация.

В член 9 се посочва начинът, по който се предоставя подкрепата по линия на инструмента.

В член 10 се определят процедурните стъпки за отпускането на подкрепата.

В член 11 се определят правила относно намаляването, спирането и отмяната на подкрепата.

В член 12 се предвижда, че Комисията извършва оценка на изпълнението на подкрепата по линия на инструмента.

В член 13 се определя начинът, по който Европейският парламент и Съветът ще бъдат информирани за развитията във връзка с инструмента.

В глава II от регламента се съдържат специалните разпоредби, свързани с прилагането на инструмента: Член 14 по отношение на операциите по получаване и отпускане на заеми и дерогации от Регламент (ЕС) 2021/947 по отношение на изискванията за покритие и обезпечаване на гаранцията за външна дейност, член 15 — относно лихвената субсидия, и член 16 — относно споразумението за финансиране за неподлежащата на връщане подкрепа.

В глава III от регламента се описват общите и заключителните разпоредби относно процедурата на комитет (член 17), годишното докладване (член 18) и влизането в сила (член 19).

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване на инструмент за предоставяне на подкрепа на Украйна през 2023 г.
(макрофинансова помощ плюс)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура⁶,

като имат предвид, че:

- 1) На 1 септември 2017 г. влезе в сила Споразумение за асоцииране между Съюза и Украйна⁷, включващо задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия.
- 2) През 2014 г. Украйна започна да изпълнява амбициозна програма за реформи с цел стабилизиране на своята икономика и подобряване на поминъка на гражданите. Едни от най-важните приоритети в програмата са борбата с корупцията и конституционната, изборната и съдебната реформа. Изпълнението на тези реформи бе подкрепено от последователни програми за макрофинансова помощ, по линия на които Украйна получи помощ от Съюза под формата на заеми на обща стойност 6,6 милиарда евро.
- 3) По линия на спешната макрофинансова помощ, която беше предоставена в контекста на нарастващата заплаха непосредствено преди нахлуването на Русия, съгласно Решение (ЕС) 2022/313 на Европейския парламент и на Съвета⁸ на Украйна бяха предоставени заеми в размер на 1,2 милиарда евро, платени на два транша от по 600 милиона евро всеки през март и май 2022 г.
- 4) С извънредната макрофинансова помощ на Съюза в размер до 1 милиарда евро, която бе предоставена съгласно Решение (ЕС) 2022/1201 на Европейския парламент и на Съвета⁹, бе осигурена бърза и спешна подкрепа на бюджета на Украйна, като тази извънредна МФП беше изцяло отпусната с два транша на 1 и

⁶ Позиция на Европейския парламент от ... 2022 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от ... 2022 г.

⁷ Споразумение за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна (ОВ L 161, 29.5.2014 г., стр. 3).

⁸ Решение (ЕС) 2022/313 на Европейския парламент и на Съвета от 24 февруари 2022 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 55, 28.2.2022 г., стр. 4).

⁹ Решение (ЕС) 2022/1201 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2022 г. за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 186, 13.7.2022 г., стр. 1).

2 август 2022 г. Тази помощ представляваше първия етап от планираната извънредна макрофинансова помощ за Украйна в размер до 9 милиарда евро, обявена от Комисията в нейното съобщение „Подпомагане и възстановяване на Украйна“ от 18 май 2022 г. и одобрена от Европейския съвет на 23—24 юни 2022 г.

- 5) Решение (ЕС) 2022/1628¹⁰ представлява допълнителна стъпка по изпълнението на предвидената извънредна макрофинансова помощ от Съюза. С него бе създадена основата за предоставянето на Украйна на допълнителна сума в размер до 5 милиарда евро под формата на заеми при изключително преференциални условия, от които 2 милиарда евро бяха изплатени на 18 октомври, а останалите 3 милиарда евро следва да бъдат изплатени до края на 2022 г.
- 6) Непровокираната и неоправдана военна агресия на Русия срещу Украйна, започнала на 24 февруари 2022 г., доведе до загуба на достъпа ѝ до финансовите пазари и до драстичен спад в публичните приходи за Украйна, докато публичните ѝ разходи за справяне с хуманитарната ситуация и за поддържане на непрекъснатостта на държавните услуги се увеличиха значително. В тази много несигурна и нестабилна ситуация най-добрите прогнозни оценки на нуждите на Украйна от финансиране, изготвени от Международния валутен фонд (МВФ) през лятото на 2022 г., сочат извънреден недостиг на финансиране от около 39 милиарда щатски долара през 2022 г., от които около половината биха могли да бъдат задоволени благодарение на международна подкрепа. При настоящите извънредни обстоятелства бързото предоставяне от Съюза на макрофинансовата помощ за Украйна съгласно Решение (ЕС) 2022/1628 се счита предвид извънредните обстоятелства за подходящ краткосрочен отговор на значителните рискове за макрофинансовата стабилност на Украйна. Тези допълнителни 5 милиарда евро извънредна макрофинансова помощ от Съюза съгласно Решение (ЕС) 2022/1628 бяха опуснати, за да подпомогнат макрофинансовата стабилизация на Украйна, да засилят непосредствената издръжливост на държавата и да поддържат нейния капацитет за възстановяване, като по този начин ще допринесат за устойчивостта на обслужването на държавния дълг на Украйна и за способността ѝ в крайна сметка да бъде в състояние да изплати финансовите си задължения.
- 7) Съюзът, неговите държави членки и европейските финансови институции мобилизираха от началото на руската военна агресия 19,7 милиарда евро за икономическата, социалната и финансовата издръжливост на Украйна. Това съчетава подкрепата от бюджета на Съюза (12,4 милиарда евро), включително извънредната макрофинансова помощ и подкрепа от Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие, изцяло или частично гарантирани от бюджета на ЕС, както и допълнителна финансова подкрепа от държавите членки (7,3 милиарда евро).
- 8) Освен това Съветът взе решение за мерки за помощ в подкрепа на украинските въоръжени сили в рамките на Европейския механизъм за подкрепа на мира в

¹⁰ Решение (ЕС) 2022/1628 на Европейския парламент и на Съвета от 20 септември 2022 г. за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ на Украйна, за укрепване на общия фонд „Провизии“ чрез гаранции от държавите членки и чрез специално провизиране за някои финансови задължения, свързани с Украйна, гарантирани съгласно Решение № 466/2014/ЕС, и за изменение на Решение (ЕС) 2022/1201 (ОВ L 245, 22.9.2022 г., стр. 1).

размер на 3,1 милиарда евро и за военна мисия за предоставяне на помощ на Украйна в размер на 0,1 милиарда евро за общите разходи. Съюзът и неговите държави членки също така осигуриха безпрецедентна реакция в натура при извънредни ситуации чрез Механизма за гражданска защита на ЕС, която представлява най-голямата извънредна операция след създаването на механизма, и чрез която бяха изпратени милиони стоки от първа необходимост към Украйна и региона.

- 9) През юни 2022 г. Европейският съвет предостави на Украйна статут на страна кандидатка¹¹. Трайната и силна подкрепа за Украйна е ключов приоритет за Съюза. Това изисква организиран колективен подход, определен в този инструмент, тъй като щетите от военната агресия на Русия срещу украинската икономика, граждани и предприятия са огромни.
- 10) Военната агресия на Русия срещу Украйна представлява стратегическа геополитическа заплаха за Съюза като цяло и изисква от държавите членки да бъдат силни и единни. Поради това е от съществено значение подкрепата на Съюза да бъде разгърната бързо и да е в състояние да се адаптира гъвкаво и постепенно, за да се окаже незабавна помощ и краткосрочно възстановяване по пътя към бъдещо възстановяване.
- 11) В този контекст създаденият с настоящия регламент инструмент има за цел да допринесе за преодоляване на недостига на финансиране на Украйна през 2023 г., по-специално чрез предоставяне на краткосрочна финансова помощ при преференциални условия за държавния бюджет по предвидим, постоянен, организиран и своевременен начин, включително, когато е целесъобразно, за финансиране на възстановяването и първоначалната подкрепа за следвоенната реконструкция с оглед подпомагане на Украйна по пътя ѝ към европейска интеграция.
- 12) За да се постигне общата цел, помощта следва да се предоставя в подкрепа на макрофинансовата стабилност в Украйна и за облекчаване на ограниченията във връзка с външното финансиране на Украйна. Комисията следва да приложи подкрепата в съответствие с основните принципи и цели на мерките, предприети в различните области на външната дейност и другите съответни политики на Съюза.
- 13) Предоставянето на подкрепа за възстановяване, ремонт и поддръжка на критични функции и инфраструктура, както и помощ за нуждаещите се и за най-засегнатите райони по отношение на материална и социална подкрепа, временни жилища, жилищно и инфраструктурно строителство също следва да присъстват сред основните области на подкрепа по линия на инструмента.
- 14) Инструментът следва също така да подкрепя по подходящ начин укрепването на капацитета на украинските органи за подготовка за бъдещото следвоенно възстановяване и за ранната подготвителна фаза на предприєдинителния процес, включително укрепването на украинските институции, реформирането и повишаването на ефективността на публичната администрация, както и прозрачността, структурните реформи и доброто управление на всички равнища.
- 15) Инструментът ще подкрепя външната политика на Съюза по отношение на Украйна. Комисията и Европейската служба за външна дейност следва да

¹¹ Заключения на Европейския съвет от 23—24 юни 2022 г.

работят в тясно сътрудничество през цялото времетраене на операцията за подкрепа, за да координират външната политика на Съюза и да гарантират нейната последователност. Подкрепата за Украйна съгласно настоящия регламент продължава да допринася значително за удовлетворяване на нуждите от финансиране на Украйна според прогнозните изчисления на МВФ, Световната банка и други международни финансови институции, като се вземе предвид капацитетът на Украйна да се финансира със собствени ресурси. При определянето на размера на подкрепата се отчитат също очакваният финансов принос от двустранни и многостранни донори, както и предварително съществуващото разпределение на другите инструменти на Съюза за външно финансиране в Украйна и добавената стойност на цялостното участие на Съюза.

- 16) Положението в Украйна изисква поэтапен подход, при който инструментът, съсредоточен върху макрофинансовата стабилност, както и незабавната помощ и възстановяването, следва да бъде придружен от непрекъсната подкрепа по линия на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа и Инструмента за хуманитарна помощ.
- 17) В регламента следва да се определят наличните ресурси за инструмента за периода от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г. с възможни плащания до 31 март 2024 г. Под формата на заеми следва да се предостави максимална сума от 18 милиарда евро. Освен това за периода от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2027 г. в регламента следва да се предвиди лихвена субсидия. За да се гарантира покриването на разходите по лихвените проценти през целия срок на заемите, вноските от държавите членки след 2027 г. следва да бъдат подновени и да продължат под формата на външни целеви приходи, освен ако не бъдат покрити с други средства в бъдещите многогодишни финансови рамки. Следователно е възможно вноските на държавите членки да бъдат удължени след 2027 г.
- 18) Регламентът следва да предостави възможност на държавите членки да предоставят допълнителни ресурси под формата на външни целеви приходи, които да бъдат изпълнени съгласно меморандума за разбирателство на инструмента. Такава възможност за допълнителни вноски следва да се предостави и за трети държави и заинтересовани страни като външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 2, букви г) и д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета¹². За да се насърчат синергиите и взаимното допълване, е целесъобразно да се даде възможност такива допълнителни вноски от държавите членки, от трети държави и други трети страни да бъдат предоставяни и за програмите, създадени съгласно Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета¹³ и Регламент

¹² Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

¹³ Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа, за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (текст от значение за ЕИП) (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1).

(ЕО) № 1257/96 на Съвета¹⁴ за финансиране на мерки, допринасящи за постигането на целите на инструмента.

- 19) Доброволните вноски от държавите членки следва да бъдат неотменими, безусловни и при поискване. За тази цел държавата членка, която предоставя подкрепата, следва да сключи с Комисията споразумение за финансов принос по смисъла на член 22, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Споразумението за финансов принос следва да обхваща вноската за лихвената субсидия, а ако държавата членка желае да ги предостави — и допълнителни суми.
- 20) Подкрепата по линия на инструмента следва да се предоставя при условие, че Украйна продължава да зачита ефективните демократични механизми и институциите им, включително многопартийната парламентарна система, върховенството на закона и да гарантира зачитането на правата на човека.
- 21) Подкрепата по инструмента следва да бъде обвързана с условия на политиката, които ще бъдат определени в меморандум за разбирателство. Тези условия следва също така да включват ангажменти за укрепване на икономическите резултати и устойчивостта на държавата, бизнес средата, улесняване на възстановяването на критичната инфраструктура и справяне с предизвикателствата в енергийния сектор.
- 22) Условията на политиката следва да бъдат допълнени от строги изисквания за докладване с цел да се гарантира, че средствата се използват по ефикасен, прозрачен и отговорен начин.
- 23) С оглед на текущото положение в Украйна е целесъобразно да се предвиди междинен преглед на меморандума за разбирателство.
- 24) Подкрепата следва да се отпуска при спазване на предварителните условия, задоволително изпълнение и напредък в изпълнението на условията на политиката.
- 25) Целесъобразно е да се предвиди възможност за преоценка на нуждите от финансиране на Украйна и за намаляване, спиране или отмяна на подкрепата, в сравнение с първоначалните прогнози, ако намалее съществено през периода на отпускане на подкрепата от Съюза по линия на инструмента. Целесъобразно е също така да се предвиди възможност за спиране или отмяна на плащанията, в случай че не са изпълнени изискванията за освобождаване на подкрепата по линия на инструмента.
- 26) В сегашния контекст на спешни финансови нужди на държавата е целесъобразно да се организира финансовата помощ за Украйна по единния метод на финансиране, предвиден в член 220а от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, който се очаква да повиши ликвидността на облигациите на Съюза и привлекателността и разходната ефективност на емитирането от Съюза.
- 27) Като се има предвид трудното положение на Украйна, причинено от военната агресия на Русия, и за да се подкрепи държавата по пътя ѝ към дългосрочна стабилност, е целесъобразно на Украйна да се предоставят заеми при изключително преференциални условия с максимален срок от 35 години и с

¹⁴ Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ (ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1).

начало на изплащането на главницата не по-рано от 2033 г. Целесъобразно е също така да се предвиди дерогация от член 220, параграф 5, буква д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и да се даде възможност на Съюза да покрие разходите по лихвените проценти и да освободи Украйна от административни разходи. Лихвената субсидия следва да се предоставя като инструмент, считан за подходящ за гарантиране на ефективността на подкрепата по смисъла на член 220, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Тя следва да се финансира от допълнителни доброволни вноски от държавите членки и следва да бъде на разположение постепенно след влизането в сила на споразуменията с държавите членки.

- 28) Украйна може да поиска финансирането на лихвената субсидия и освобождаването от административни разходи до края на март всяка година.
- 29) Финансовото задължение от заеми по настоящия регламент не следва да бъде подкрепяно от гаранцията за външна дейност чрез дерогация от член 31, параграф 3, второ изречение от Регламент (ЕС) 2021/947. Сумите, необходими за покриване на евентуален недостиг в рамките на финансовата помощ за Украйна, налична за 2023 г., следва да бъдат мобилизирани в съответствие с член 2, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета¹⁵. Подкрепата следва да представлява финансова помощ по смисъла на член 220, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Като се вземат предвид финансовите рискове и бюджетното покритие, не следва да се създава провизиране за финансовата помощ под формата на заеми по настоящия инструмент и чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 не следва да се определя процент на провизиране като процент от сумата, посочена в член 4, параграф 1.
- 30) Целесъобразно е Комисията и Украйна да сключат споразумение за заем за подкрепата под формата на заем в рамките на условията, определени в меморандума за разбирателство. За да се осигури ефикасна защита на финансовите интереси на Съюза, свързани с подкрепата по инструмента, Украйна следва да предприеме подходящи мерки за предотвратяване на измамите, корупцията и всички други нередности, свързани с тази помощ, и за борба с тях. Освен това в споразумението за заем и споразумението за финансиране следва да се предвидят разпоредби, по силата на които Комисията да извършва проверки, Сметната палата да извършва одити и Европейската прокуратура да упражнява своите правомощия, в съответствие с членове 129 и 220 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
- 31) Доколкото целта на настоящия регламент не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците му може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- 32) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези

¹⁵ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 11).

правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶.

- 33) Поради неотложността, предизвикана от извънредните обстоятелства вследствие на непровокираната и неоправдана военна агресия на Русия, е уместно да се прибегне до изключението от срока от осем седмици, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз, към Договора за функционирането на Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- 34) Предвид текущата ситуация в Украйна настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Подкрепа от Съюза за Украйна

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава инструмент за предоставяне на подкрепа от Съюза за Украйна („инструментът“) под формата на заеми, неподлежаща на връщане подкрепа и лихвена субсидия.

С него се определят целите на инструмента, финансирането му, формите на финансиране от Съюза по линия на инструмента и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Цели на инструмента

1. Общата цел на инструмента е да се предостави краткосрочна финансова помощ по предвидим, постоянен, организиран и своевременен начин, финансиране на възстановяването и първоначална подкрепа за следвоенната реконструкция, когато е целесъобразно, с цел на подпомагането на Украйна по пътя ѝ към европейска интеграция.
2. За да се постигне общата цел, основните специфични цели по-специално са да се подкрепят:

¹⁶ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- а) макрофинансовата стабилност и да се облекчат външните и вътрешните финансови ограничения на държавата;
- б) програмата за реформи, насочена към ранната подготвителна фаза на предприежинителния процес, когато е целесъобразно, включително укрепването на украинските институции, реформирането и повишаването на ефективността на публичната администрация, както и прозрачността, структурните реформи и доброто управление на всички равнища;
- в) възстановяването на критични функции и инфраструктура и помощта за нуждаещите се лица

Член 3

Области на подкрепа

За постигането на целите с инструмента ще се подкрепят по-специално:

- а) финансирането на нуждите от финансиране на Украйна с оглед на поддържането на макрофинансовата стабилност на държавата;
- б) възстановяването, например на критична инфраструктура, като енергийна инфраструктура, водни системи, транспортни мрежи, вътрешни пътища или мостове, или в стратегически икономически сектори и социална инфраструктура, като здравни заведения, училища и жилища за преместени лица, включително временни и социални жилища;
- в) секторните и институционалните реформи, включително реформи за борба с корупцията и в съдебната система, зачитане на върховенството на закона, добро управление и модернизиране на националните и местните институции;
- г) подготовката за реконструкцията на Украйна;
- д) подкрепата за привеждането на регулаторната рамка на Украйна в съответствие с тази на Съюза и за интеграцията на държавата в единния пазар, както и за укрепване на икономическото развитие и за подобряване на конкурентоспособността;
- е) укрепването на административния капацитет на Украйна чрез подходящи средства, включително използването на техническа помощ.

Член 4

Налична подкрепа по линия на инструмента

1. Подкрепата по линия на инструмента под формата на заеми е на разположение за максимален размер до 18 000 000 000 EUR за периода от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г. с възможно изплащане до 31 март 2024 г.
2. Предоставя се и допълнителна подкрепа по линия на инструмента за периода от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2027 г., при спазване на член 5, параграф 1, за покриване на разходите съгласно член 15. Тази допълнителна подкрепа може да се предоставя след 31 декември 2027 г. при спазване на член 5, параграф 1.
3. Допълнителните суми, налични в съответствие с член 5, параграфи 2 и 4 от настоящия регламент, могат да бъдат отпуснати като неподлежаща на връщане подкрепа, когато това е предвидено в меморандума за разбирателство, който

трябва да бъде сключен в съответствие с член 7 от настоящия регламент или в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/947 и Регламент (ЕО) № 1257/96, за финансиране на мерки за постигане на целите, посочени в член 2, параграф 2, букви б) и в), в съответствие с правилата на тези регламенти.

4. Сумите, посочени в параграф 3, могат да покрият разходите за подкрепата на изпълнението на инструмента и за постигането на неговите цели, включително за административна подкрепа, свързана с дейностите за подготовка, последващи действия, мониторинг, контрол, одит и оценка, които са необходими за такова изпълнение, както и разходите на централата и на делегациите на Съюза за административната и координационна подкрепа, необходима за инструмента, и за управление на операциите, финансирани по линия на инструмента, включително информационните и комуникационните действия и корпоративните информационни системи.

Член 5

Вноски от държавите членки и трети страни

1. Държавите членки могат да допринасят за сумите, посочени в член 4, параграф 2. Относителният дял на вноската на съответната държава членка към тези суми отговаря на относителния дял на тази държава членка към общия брутен национален доход (БНД) на Съюза. За вноските за година n относителният дял на база БНД се изчислява като дела в общия БНД на Съюза, получен съгласно съответната колона в приходната част на последния приет годишен бюджет на Съюза или коригиращия годишен бюджет на Съюза за година n-1.

Подкрепата по линия на инструмента по настоящия параграф става налична по отношение на всяка сума, определена в споразумение със съответната държава членка, след влизането в сила на това споразумение.

2. Държавите членки могат да допринасят към инструмента с допълнителни суми, както е посочено в член 4, параграф 3.
3. Вноските, посочени в параграфи 1 и 2, представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 2, буква а), ii) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
4. Заинтересованите трети държави и страни могат също така да допринасят за подлежащата на връщане подкрепа по линия на инструмента с допълнителни суми, посочени в член 4, параграф 3, по-специално във връзка със специфичните цели, посочени в член 2, параграф 2, букви б) и в). Тези вноски представляват външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 2, букви г) и д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

РАЗДЕЛ 2

УСЛОВИЯ ЗА ПОДКРЕПАТА ПО ЛИНИЯ НА ИНСТРУМЕНТА

Член 6

Предварително условие за подкрепата по линия на инструмента

1. Зачитането от страна на Украйна на ефективни демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система, и на върховенството на закона и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека са предварително условие за предоставянето на подкрепа по настоящия инструмент.
2. Комисията и Европейската служба за външна дейност наблюдават изпълнението на предварителното условие, посочено в параграф 1, през целия период на подкрепата, предоставяна по линия на инструмента, по-специално преди да бъдат извършени плащанията, като надлежно вземат предвид, когато е целесъобразно, редовния доклад за разширяването. За това се вземат предвид и обстоятелствата в Украйна и последиците от прилаганото там военно положение.
3. Параграфи 1 и 2 от настоящия член се прилагат в съответствие с Решение 2010/427/ЕС на Съвета¹⁷.

Член 7

Меморандум за разбирателство

1. Комисията сключва с Украйна меморандум за разбирателство, в който по-специално се определят условията на политиката, индикативното финансово планиране и изискванията за докладване, както е посочено в член 8.
Условията на политиката са свързани, когато е целесъобразно, в контекста на цялостното положение в Украйна, с целите и тяхното изпълнение, посочени съответно в член 2 и член 3, и с предварителното условие, посочено в член 6. Те включват ангажираност с принципите на добро финансово управление с акцент върху борбата с корупцията, борбата с организираната престъпност, борбата с измамите и избягването на конфликти на интереси и създаването на прозрачна и отчетна рамка за управление на възстановяването и, когато е целесъобразно, реконструкцията.
2. МР може да бъде преразгледан от Комисията в средата на периода. Комисията може да измени МР след преразглеждането.
3. МР се приема и изменя в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 17, параграф 2.

Член 8

Изисквания за докладване

1. МР ще включва изисквания за докладване за Украйна и ще гарантира по-специално ефикасността, прозрачността и отчетността при използването на подкрепата, предоставена по линия на инструмента.

¹⁷ Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

2. Комисията проверява периодично изпълнението на изискванията за докладване и напредъка в изпълнението на условията на политиката, установени в МР. Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета за резултатите от тази проверка.

РАЗДЕЛ 3

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОДКРЕПАТА ПО ЛИНИЯ НА ИНСТРУМЕНТА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ОЦЕНКА И ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Член 9

Предоставяне на подкрепата по линия на инструмента

1. При спазване на изискванията, посочени в член 10, подкрепата по линия на инструмента се предоставя от Комисията на траншове. Комисията взема решение относно срока за изплащането на всеки транш. Всеки транш може да бъде изплатен наведнъж или на няколко пъти.
2. Предоставянето на подкрепата по линия на инструмента се управлява от Комисията въз основа на нейната оценка на изпълнението на условията на политиката, включени в МР.

Член 10

Решение за предоставяне на подкрепата по линия на инструмента

1. Украйна представя искане за средства преди изплащането на всеки транш, придружено от доклад в съответствие с разпоредбите на МР.
2. Комисията взема решение за отпускането на траншовете в зависимост от нейната оценка на следните изисквания:
 - а) спазването на предварителното условие, посочено в член 6;
 - б) задоволителното изпълнение на изискванията за докладване, договорени в МР;
 - в) задоволителен напредък към изпълнението на условията на политиката, определени в МР.
 - г) преди отпускането на максималния размер на подкрепата по линия на инструмента Комисията проверява дали са изпълнени всички условия на политиката, установени в МР.

Член 11

Намаляване, спиране и отмяна на подкрепата по линия на инструмента

1. Ако нуждите от финансиране на Украйна намалят съществено през периода на изплащане на подкрепата от Съюза по инструмента в сравнение с първоначалните прогнози, Комисията може да намали размера на подкрепата, да я спре или да я отмени.

2. Когато изискванията, посочени в член 10, параграф 2, не са изпълнени, Комисията спира или отменя изплащането на подкрепата по линия на инструмента.

Член 12

Оценка на изпълнението на подкрепата по линия на инструмента

По време на изпълнението на инструмента Комисията оценява чрез оперативна оценка, която може да бъде извършена заедно с оперативната оценка, предвидена в Решение (ЕС) 2022/1201 и Решение (ЕС) 2022/1628, надеждността на финансовата уредба на Украйна, административните процедури и механизмите за вътрешен и външен контрол, които са от значение за помощта.

Член 13

Информирание на Европейския парламент и Съвета

Комисията информира Европейския парламент и Съвета за развитието във връзка с инструмента, включително за изплащането на сумите по него и за развитието на операциите, посочени в член 9, и им предоставя своевременно съответните документи. В случай на спиране или отмяна по член 11, параграф 2 тя информира Европейския парламент и Съвета за причините за спирането или отмяната.

Глава II

Специални разпоредби, свързани с изпълнението на подкрепата

Член 14

Операции по получаване и отпускане на заеми

1. За да се финансира подкрепата по линия на инструмента под формата на заеми, Комисията се оправомощава, от името на Съюза, да заема необходимите средства на капиталовите пазари или от финансови институции в съответствие с член 220, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
2. Подробните условия за подкрепата по линия на инструмента под формата на заеми се определят в споразумение за заем в съответствие с член 220 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, което се сключва между Комисията и Украйна. Максималният срок на заемите е 35 години.
3. Чрез дерогация от член 31, параграф 3, второ изречение от Регламент (ЕС) 2021/947 макрофинансовата помощ, предоставена на Украйна под формата на заеми по настоящия инструмент, не се подпомага от гаранцията за външна дейност.

Не се създава провизиране за заемите съгласно настоящия регламент и чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 не се

определя процент на провизиране като процент от сумата, посочена в член 4, параграф 1.

Член 15

Лихвена субсидия

1. Чрез дерогация от член 220, параграф 5, буква д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и при наличие на ресурси Съюзът може да поема лихви, като отпусне лихвена субсидия и покрие административните разходи, свързани с получаването и отпускането на заеми, с изключение на разходите, свързани с предсрочното погасяване на заема, по отношение на заемите по настоящия регламент.
2. Украйна може да поиска лихвената субсидия и покриването на административните разходи от Съюза всяка година.

Член 16

Споразумение за финансиране за неподлежаща на връщане подкрепа

Подробните условия на неподлежащата на връщане подкрепа, посочена в член 4, параграф 3, се определят в споразумение за финансиране, което се сключва между Комисията и Украйна. Чрез дерогация от член 220, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 споразумението за финансиране съдържа само разпоредбите, посочени в член 220, параграф 5, букви а) — в) от него. Споразумението за финансиране включва разпоредби относно защитата на финансовите интереси на Съюза, проверките, одитите, предотвратяването на измами и други нередности и възстановяването на средства.

Глава III

Общи и заключителни разпоредби

Член 17

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 18

Годишен доклад

1. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за отчитане на изпълнението на глава I, включващ оценка на това изпълнение. В този доклад:

- а) се разглежда напредъкът при изпълнението на подкрепата на Съюза по инструмента;
 - б) се прави оценка на икономическото състояние и на перспективите пред Украйна, както и на изпълнението на изискванията и условията, посочени в раздел 2 на глава I;
 - в) се посочва връзката между изискванията и условията, определени в МР, текущото макрофинансово положение на Украйна и решенията на Комисията за изплащане на траншовете от подкрепата по инструмента.
2. Не по-късно от две години след края на срока за предоставяне на помощта, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и за ефикасността на предоставената по линия на инструмента подкрепа от Съюза и на степента, до която тя е допринесла за постигането на целите на помощта.

Член 19

Заклучителни разпоредби

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Съответни области на политиката

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

1.4. Цел(и)

1.4.1. Обща(и) цел(и)

1.4.2. Конкретна(и) цел(и)

1.4.3. Очакван(и) резултат(и) и отражение

1.4.4. Показатели за изпълнението

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.3. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.4. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на инструмент за предоставяне на подкрепа на Украйна

1.2 Съответни области на политиката (програмен клъстер)

6. Съседните региони и светът

14. Външна дейност

Инструмент за предоставяне на подкрепа на Украйна (макрофинансова помощ плюс)

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

☒ **ново действие**

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие¹⁸**

☐ **продължаване на съществуващо действие**

☐ **сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4 Цел(и)

1.4.1 Обща(и) цел(и)

Предоставяне на краткосрочно финансово подпомагане, финансиране на възстановяването и първоначална подкрепа за следвоенното възстановяване с цел да се подпомогне Украйна по пътя ѝ към европейска интеграция.

1.4.2 Специфичн(и) цел(и)

- а) макрофинансова стабилност и облекчаване на външните и вътрешните финансови ограничения на държавата;
- б) програма за реформи, насочена към ранната подготвителна фаза на предприсъединителния процес, когато е целесъобразно, включително укрепването на украинските институции, реформирането и повишаването на ефективността на публичната администрация, както и прозрачността, структурните реформи и доброто управление на всички равнища
- в) възстановяване на критични функции и инфраструктура и помощ за нуждаещите се лица;

1.4.3 Очакван(и) резултат(и) и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

- Подкрепа за икономическата устойчивост и стабилност на Украйна в условията на война.

¹⁸

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

- Принос за покриването на нуждите от външно финансиране на Украйна в контекста на значително влошаване на външните ѝ сметки вследствие на непровокираното и неоправдано нахлуване на Русия в Украйна.
- Облекчаване на нуждите от бюджетно финансиране на партньора като продължение на вече предоставената спешна помощ.
- Подпомагане на структурните реформи, насочени към подобряване на цялостното макроикономическо управление, засилване на икономическото управление и повишаване на прозрачността, както и подобряване на условията за устойчив растеж с оглед на постигането на интеграция в ЕС.

1.4.4 Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Органите на Украйна ще са длъжни редовно да докладват по набор от икономически показатели пред службите на Комисията и по изискванията за докладване, включени в МР.

Службите на Комисията ще продължат да следят управлението на публичните финанси след оперативната оценка на финансовите процеси и на административните процедури в Украйна, която беше извършена през юни 2020 г.

1.5 Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1 Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Изплащането на помощта ще зависи от изпълнението на предварителното условие, както и на условията на политиката, посочени в меморандум за разбирателство между Комисията и органите на Украйна. Планира се помощта да бъде изплатена на няколко транша. Отпускането на траншовете ще стане скоро след одобряването на настоящото предложение и влизането в сила на съответния МР и средствата ще бъдат налични след това.

Помощта ще бъде управлявана от Комисията. Прилагат се специални разпоредби за предотвратяване на измамите и другите нередности, съобразени с Финансовия регламент. Комисията и украинските органи ще се споразумеят за МР, в който се определят изискванията за докладване. Комисията ще работи в тясно сътрудничество с международните финансови институции и националните органи, за да наблюдава съответните развития и изпълнението на изискванията и условията, договорени в МР.

1.5.2 Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Предложението отговаря на необходимостта от общ отговор при предоставянето на подкрепа на Украйна в адекватен размер, което не може да бъде постигнато в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно може да бъде постигнато по-добре от ЕС. Основните причини са бюджетният капацитет и бюджетните ограничения на национално равнище и

нуждата от висока степен на координация между донорите за постигане на максимален обхват и ефективност на подкрепата, като същевременно се ограничава тежестта върху административния капацитет на украинските органи, който е много претоварен при настоящите обстоятелства.

Инициативата е част от целта на ЕС за предоставяне на краткосрочна помощ за осигуряване на ликвидност на Украйна. Тя засилва също действията на Съюза за пряка хуманитарна подкрепа, икономическа подкрепа и подкрепа в областта на отбраната, както и инициативите на Съюза за координиране на многостранни действия, като например Stand-up for Ukraine („Да се изправим в защита на Украйна“). По своето естество тя е и катализатор на реформи, които укрепват краткосрочната издръжливост на държавата, както и допринасят за повишената по-дългосрочна стабилност. Тези очаквани резултати са особено важни за Украйна в настоящия критичен момент.

В сравнение с другите инструменти на ЕС основната добавена стойност от преференциалните заеми е бързото облекчаване на външните финансови ограничения и подкрепата за гарантиране на непрекъсната стабилна макрофинансова рамка, включително чрез насърчаване на устойчивостта и стабилността на платежния баланс и бюджета в целесъобразна рамка за изискванията за докладване.

1.5.3 Изводи от подобен опит в миналото

Операциите за макрофинансова помощ в партньорите подлежат на последваща оценка. Минали последващи оценки на предишни операции за МФП за Украйна показаха, че като цяло те са били много уместни по отношение на нейните цели, финансов пакет и цели на политиката.

Те са от съществено значение за подпомагането на Украйна при справянето с проблемите, свързани с платежния баланс, и при провеждането на ключови структурни реформи за стабилизиране на икономиката и повишаване на устойчивостта на външната ѝ позиция. Те са дали възможност за фискални икономии и финансови ползи и са изиграли ролята на катализатор за допълнителна финансова подкрепа и доверие на инвеститорите.

1.5.4 Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Предложението е съвместимо с таваните на многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. Подкрепата под формата на заеми ще бъде на разположение за годината 2023. Средствата за инструмента ще бъдат финансирани чрез заеми (до 18 милиарда евро за подкрепа чрез заеми).

ЕС ще предостави лихвена субсидия, която ще бъде финансирана с вноски от държавите членки като външни целеви приходи в бюджета на ЕС. Следователно тези разходи няма да окажат въздействие върху таваните на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.

1.5.5 Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

През 2022 г. макрофинансовата помощ от Съюза за Украйна беше щедра и ефективна. Досега обаче тази помощ се предоставя на ad hoc основа, която обхваща няколко месеца наведнъж. За това бяха необходими значителни провизии от бюджета на ЕС и национални гаранции. Поради това следва да се

обмисли предприемането на по-структуриран и ефикасен подход към подкрепата на Съюза за Украйна през 2023 г.

С настоящото предложение се установява организирана и устойчива рамка за предоставяне на финансова помощ на Украйна, като същевременно се предлага достатъчна гъвкавост за адаптиране на подкрепата към променящите се нужди от финансиране на страната и се подготвят условията за бъдещия механизъм RebuildUkraine в съответствие със съобщението от 18 май 2022 г. относно „Подпомагане и възстановяване на Украйна“¹⁹ и принципите, договорени на проведената в Лугано през юли 2022 г. конференция за реформите в Украйна.

За да не се налага законодателите на ЕС и националните законодатели да бъдат сезирани многократно по въпросите на финансовата подкрепа, общите параметри на подкрепата на Съюза за подпомагане и възстановяване следва да бъдат определени за цялата 2023 г.

Следва да се избягва допълнителният натиск върху ограничения бюджет на ЕС, породен от изискванията за провизиране и сложните договорености, включващи множество ad hoc национални гаранции. В контекста на нарастващите разходи и лихвени проценти наличието на единна и ефикасна система за осигуряване на най-благоприятни условия за получаване на заеми и за разширяване на достъпа до пазара с цел подкрепа под формата на заеми има значителни предимства.

1.6 Срок на действие и финансово отражение на предложението/инициативата

☒ **ограничен срок на действие**

- ☐ в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- ☒ Финансово отражение през 2023 г. за подкрепа под формата на заеми и по време на периода на погасяване на подкрепата под формата на лихвена субсидия, финансирана от външни целеви приходи, освен ако не е покрита чрез други средства в бъдещите многогодишни финансови рамки.

☐ **неограничен срок на действие**

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7 Планирани методи на управление²⁰

☒ **Пряко управление от Комисията**

- ☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- ☐ от изпълнителните агенции

☐ **Споделено управление с държавите членки**

¹⁹ COM/2022/233 final

²⁰ Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

☐ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- ☐ трети държави или на органите, определени от тях;
 - ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);
 - ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
 - ☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
 - ☐ публичноправни органи;
 - ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото са им предоставени подходящи финансови гаранции;
 - ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и на които са предоставени подходящи финансови гаранции;
 - ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.

Забележки

няма

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Прилагат се задълженията за мониторинг и докладване съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

Мониторингът на дейността от страна на службите на Комисията ще се извърши на базата на специфичните мерки, които ще бъдат договорени с украинските органи в рамките на меморандум за разбирателство (МР).

Меморандумът за разбирателство ще включва изисквания за докладване, които гарантират по-специално ефикасността, прозрачността и отчетността при използването на подкрепата по линия на инструмента.

Комисията ще проверява периодично за изпълнението на изискванията за докладване и за напредъка в изпълнението на условията на политиката, установени в МР. Комисията ще уведоми Европейския парламент и Съвета за резултатите от тази проверка.

Комисията ще представи на Европейския парламент и на Съвета разбор на изпълнението на подкрепата на Съюза за Украйна, включително оценка на това изпълнение.

Не по-късно от две години след края на срока за предоставяне на помощта, Комисията ще представи на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и за ефикасността на предоставената по линия на инструмента подкрепа от Съюза и на степента, до която тя е допринесла за постигането на целите на помощта.

2.2 Системи за управление и контрол

2.2.1 Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

Действията, които ще бъдат финансирани по настоящото предложение, ще се осъществяват под пряко управление от Комисията, що се отнася до финансовата подкрепа, предоставяна директно на държавата.

Подкрепата по линия на инструмента ще се предоставя от Комисията на траншове, всеки от които ще се състои от заем и, ако е налична, неподлежаща на връщане подкрепа.

Отпускането на средствата може да бъде организирано гъвкаво и бързо в отговор на нуждите на украинските органи. Така например отпускането може да се извършва на тримесечна основа, за да се сведе до минимум административната тежест за украинските органи.

Подкрепата следва да се отпуска при спазване на предварителните условия, задоволително изпълнение и напредък в изпълнението на условията на политиката.

2.2.2 Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

По отношение на предложената операция съществуват политически рискове, фидуциарни рискове и рискове, свързани с политиката. Важен риск за

операцията произтича от продължаването на войната, причинена от непровокираното и неоправдано нахлуване на Русия в Украйна, което може да има допълнително отрицателно въздействие върху макроикономическата стабилност и административния капацитет на Украйна

Има риск заемите да бъдат използвани по неправомерен начин. Тъй като предложението не е предназначено за конкретни разходи (за разлика например от финансирането на проекти), този риск е свързан с фактори като общото качество на системите за управление в Националната банка на Украйна и Министерството на финансите, административните процедури, процедурите за контрол и надзор, сигурността на информационните системи, както и наличието на подходящи способности за вътрешен и външен одит.

Третият риск произтича от възможността Украйна да не може да обслужва финансовите си задължения към ЕС, произтичащи от предложените заеми (риск от неизпълнение на задълженията или кредитен риск), което може да е резултат например от значително допълнително влошаване на платежния баланс и фискалната позиция на партньора. За тази цел, след влизането в сила на изменението на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, споменато в настоящия регламент, Комисията ще приеме и приложи по-широка рамка за управление, процедури за управление на риска и методика за разпределяне на разходите.

Системи за вътрешен контрол

По отношение на операциите ще се прилагат процедурите за проверка, контрол и одит, за които отговарят Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и Европейската сметна палата съгласно член 129 от Финансовия регламент. По време на изпълнението Комисията ще проверява периодично декларациите на партньора. Плащането подлежи на мониторинг от страна на служителите на Комисията. Изплащането на средства във връзка с операциите може да бъде подложено на допълнителни независими последващи проверки (документни и/или на място), извършвани от служители от екипа за последващ контрол на съответната служба на Комисията. Такива проверки могат да бъдат извършвани и по искане на отговорния вторично оправомощен разпоредител с бюджетни кредити. При необходимост (досега не се е случвало) плащанията могат да бъдат прекъсвани или спирани, могат да бъдат извършвани финансови корекции (от Комисията) и да бъдат събирани суми, като това е изрично предвидено в споразуменията за заеми и за финансиране с партньорите.

2.2.3 Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

Чрез въведените системи за контрол за плащанията от типа на макрофинансовата помощ е постигнат действителен процент на грешка от 0 %. Не са известни случаи на измама, корупция или незаконна дейност. Операциите имат ясна интервенционна логика, която позволява на Комисията да оценява тяхното въздействие. Контролът дава възможност да се потвърдят получената увереност и постигането на целите и приоритетите на политиката.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

За намаляване на рисковете от неправомерно използване на средствата са и ще бъдат предприети няколко мерки: Споразумение за заем, което да бъде сключено между Комисията и Украйна в съответствие с член 220 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Подробните условия на всяка неподлежаща на връщане подкрепа, предоставена в допълнение към лихвената субсидия, се определят в споразумение за финансиране, което се сключва между Комисията и Украйна.

Споразумението ще съдържа разпоредби относно извършването на проверки, предотвратяването на измами, одитите и събирането на вземания в случай на измама или корупция. По-специално споразуменията за заем и финансиране ще включват разпоредби, по силата на които Комисията да извършва проверки, Сметната палата да извършва одити и Европейската прокуратура да упражнява своите правомощия, в съответствие с членове 129 и 220 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

Освен това се предвижда помощта да бъде обвързана с редица изисквания за докладване с оглед повишаване на прозрачността и отчетността при използването на средствата.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО / ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
6	Нов ред за лихвена субсидия					
	Нов бюджетен ред за разходи за подкрепа съгласно член 4, параграф 4	Многогод.	ДА	ДА	ДА	ДА
	Нов бюджетен ред за неподлежаща на връщане подкрепа съгласно член 4, параграф 3	Едногод. Многогод.				

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1 Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

Предложените разходи, свързани с инструмента за предоставяне на подкрепа на Украйна, ще бъдат покрити с максимална сума от 18 000 000 000 EUR под формата на заеми, произтичащи от операции по получаване на заеми на Съюза.

Сумите, произтичащи от специални доброволни вноски от държавите членки (като външните целеви приходи), ще бъдат използвани за следните цели:

подкрепа за разходите по лихвените проценти, като не може предварително да бъде определен целеви обем, тъй като тези разходи ще зависят от действителната лихва по заемите;

- дейности, обхванати от меморандума за разбирателство на инструмента;
- подкрепа, която да бъде пренасочена към Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС) и/или към хуманитарната помощ за дейности в полза на Украйна.

Освен това трети държави и страни могат да предоставят допълнителни ресурси към описаните по-горе под формата на външни целеви приходи, които да допринесат за меморандума за разбирателство на инструмента или да бъдат пренасочени към ИССРМС и/или към хуманитарната помощ за дейности в полза на Украйна.

Инструмент за предоставяне на подкрепа на Украйна (допускане: бюджетните кредити за поети задължения се равняват на бюджетните кредити за плащания)	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027
• Бюджетни кредити за оперативни разходи (от които)					
Заеми	18 000 000 000	-	-	-	-
Неподлежаща на връщане подкрепа за покриване на лихвената субсидия	pm	pm	pm	pm	pm
Допълнителни вноски за неподлежаща на връщане подкрепа	pm	pm	pm	pm	pm

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в приложението към законодателната финансова обосновка (приложение V към вътрешните правила), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване	ОБЩО

									продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	
ГД: <.....>										
• Човешки ресурси										
• Други административни разходи										
ОБЩО ГД <.....>	Бюджетни кредити									

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)									
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2 Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

- ☒ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2023 ²¹	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
--	------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка						
Човешки ресурси						
Други административни разходи						
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка						

Извън ФУНКЦИЯ 7²² от многогодишната финансова рамка						
Човешки ресурси	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Други разходи с административен характер	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка						

ОБЩО	pm	pm	pm	pm	pm	pm
-------------	----	----	----	----	----	----

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

²¹ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

²² Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове BA), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☒ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- ☐ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	2023 г.	2024 г.	2025 г.		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)
• Должности в щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)					
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)					
20 01 02 03 (Делегации)					
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)					
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)					
Други бюджетни редове (да се посочат)					
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ)²³					
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от „общия финансов пакет“)					
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)					
14 01 06 ²⁴	- В централата				
	- В делегациите				
01 01 01 02 ((ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)					
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)					
Други бюджетни редове (да се посочат)					
ОБЩО					
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ) — ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД²⁵					
Друг бюджетен ред: Целеви приходи					
Финансиран от целеви приходи — в централата					
Финансиран от целеви приходи — в делегация					
ОБЩО					

XX е съответната област на политиката или съответният бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

²³ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

²⁴ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

²⁵ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	

3.2.3 Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Заемите ще бъдат финансирани от заеми на ЕС на финансовите пазари.

- ☐ може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Обяснете какво препрограмиране е необходимо, като посочите съответните бюджетни редове и суми. Моля, представете таблица в Excel, ако е необходимо голямо препрограмиране.

- ☐ налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

- ☒ налага преразглеждане на МФР.

Инициативата налага целенасочена корекция на Регламента за МФР, за да бъде възможно заемите за Украйна да бъдат подкрепени с гаранция от наличния марж в бюджета на ЕС, т.е. бюджетното пространство над тавана за плащанията по многогодишната финансова рамка (МФР) до тавана на собствените ресурси. Това ще се осигури висока степен на защита и сигурност за инвеститорите, ще се избегне скъпоструващото създаване на национални гаранции, без да се променят размерът или таваните на МФР. Това налага ограничено изменение на Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093, което ще позволи условните задължения, произтичащи от финансовата помощ за Украйна да бъдат третираны по същия начин като финансовата помощ за държавите членки. С това ограничено изменение не се преразглеждат приложимите тавани на МФР за периода 2021—2027 г.

3.2.4 Вноски на трети страни

Предложението/инициативата:

- ☒ не предвижда съфинансиране от трети страни²⁶
- ☐ предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ²⁷	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

²⁶ Вноските на трети страни ще бъдат под формата на целеви приходи, представени в раздела по-долу.

²⁷ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.3 Очаквано отражение върху приходите

- ☐ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☒ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - ☐ върху собствените ресурси
 - ☒ върху разните приходи
 - Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове. ☒

млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен ред:	бюджетен	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ²⁸					
			Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	
		<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Вж. раздел 3.2.1 по-горе.

²⁸

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.